

Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. november 2023
(OR. en)

15548/23

**Medinstitucionalna zadeva:
2023/0414(NLE)**

**ECOFIN 1191
FIN 1170
UEM 357**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. november 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 729 final
Zadeva:	Predlog - IZVEDBENI SKLEP SVETA o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Latvijo

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 729 final.

Priloga: COM(2023) 729 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.11.2023
COM(2023) 729 final

2023/0414 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

**o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) z dne
13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Latvijo**

{SWD(2023) 375 final}

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Latvijo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ in zlasti člena 20(1) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potem ko je Latvija 30. aprila 2021 predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, je Komisija Svetu zanj predlagala pozitivno oceno. Svet je odobril pozitivno oceno z izvedbenim sklepom Sveta z dne 13. julija 2021².
- (2) V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 bi bilo treba najvišji finančni prispevek za nepovratno finančno podporo vsaki državi članici posodobiti do 30. junija 2022 v skladu z metodologijo iz navedenega člena. Komisija je 30. junija 2022 predstavila rezultate navedene posodobitve Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (3) Latvija je 26. septembra 2023 Komisiji predložila spremenjeni nacionalni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v skladu s členom 21c Uredbe (EU) 2021/241.
- (4) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost upošteva tudi posodobljeni najvišji finančni prispevek v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 in vključuje utemeljeno zahtevo, podano Komisiji, naj Svetu predlaga spremembo Izvedbenega sklepa Sveta v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) 2021/241, saj načrta za okrevanje in odpornost zaradi objektivnih okoliščin ni več mogoče v celoti izpolniti. Spremembe načrta za okrevanje in odpornost, ki jih je predložila Latvija, zadevajo 70 ukrepov.
- (5) Svet je 14. julija 2023 na Latvijo naslovil priporočila v okviru evropskega semestra. Svet je Latviji priporočil zlasti, naj razširi obdavčitev, vključno z obdavčitvijo premoženja in kapitala, ter poveča ustreznost zdravstvenega varstva in socialne zaščite. Latviji je priporočil tudi, naj nadaljuje dosledno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, hitro dokonča poglavje REPowerEU in nadaljuje hitro izvajanje

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

² ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1.

programov kohezijske politike. Poleg tega ji je Svet priporočil, naj izboljša dostop do financiranja za mala in srednja podjetja z javnimi posojili in jamstvenimi shemami. V zvezi z izzivi na področju energetike je Svet Latviji priporočil, naj v letih 2023 in 2024 čim prej odpravi veljavne ukrepe izredne energetske podpore ali vsaj zagotovi, da bodo ti ukrepi, če so potrebni, ciljno usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo. Svet je Latviji priporočil tudi, naj zmanjša splošno odvisnost od fosilnih goriv s pospešitvijo uvedbe obnovljivih virov energije in okrepitevijo ukrepov za energijsko učinkovitost, zagotovi zadostno zmogljivost medsebojnih povezav in nadaljuje sinhronizacijo z elektroenergetskim omrežjem Unije ter okrepi prizadevanja politik za izpopolnjevanje zelenih spretnosti.

- (6) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost je bil predložen po postopku posvetovanja, izvedenem v skladu z nacionalnim pravnim okvirom, v katerem so sodelovali lokalni in regionalni organi, socialni partnerji, organizacije civilne družbe, mladinske organizacije in drugi deležniki. Povzetek posvetovanj je bil predložen skupaj s spremenjenim načrtom za okrevanje in odpornost. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.

Spremembe na podlagi člena 21 Uredbe (EU) 2021/241

- (7) Spremembe načrta za okrevanje in odpornost, ki jih je Latvija predložila zaradi objektivnih okoliščin, zadevajo 35 ukrepov.
- (8) Latvija je pojasnila, da zaradi motenj v dobavni verigi petih ukrepov ni več mogoče doseči v obliki, predvideni v prvotnem načrtu za okrevanje in odpornost. To zadeva cilja z zaporednima številka 3 in 4 ukrepa 1.1.1.1.i (naložba: Konkurenčen železniški potniški promet v okviru skupnega sistema javnega prevoza mesta Riga), cilj z zaporedno številko 5 ukrepa 1.1.1.2.i (naložba: Okolju prijazne izboljšave sistema javnega prevoza mesta Riga), cilj z zaporedno številko 6 ukrepa 1.1.1.3.i (naložba: Celovita infrastruktura za kolesarjenje) in cilj z zaporedno številko 18 ukrepa 1.2.1.4.i (naložba: Izboljšanje energijske učinkovitosti stavb javnega sektorja, vključno s stavbami zgodovinskega pomena) v okviru komponente 1 (Podnebne spremembe in okoljska trajnostnost); ter mejnika z zaporednima številka 176 in 177 ukrepa 6.1.2.1.i (naložba: Povezava železniške rentgenske opreme s sistemom BAXE in uporaba umetne inteligence za analizo rentgenskih slik tovora v železniškem prometu) v okviru komponente 6 (Pravna država). Zato je Latvija zaprosila, naj se spremeni obseg ciljev z zaporednimi številkami 3, 4, 5, 6, 18 in 102, za mejnika z zaporednima številka 176 in 177 pa podaljša časovni okvir za njuno izvajanje. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (9) Latvija je pojasnila, da zaradi visoke inflacije, ki so jo v nekaterih primerih spremljale motnje v dobavni verigi, šestih ukrepov ni več mogoče doseči, kot je bilo predvideno v prvotnem načrtu za okrevanje in odpornost. To zadeva cilja z zaporednima številka 63 in 64 ukrepa 2.3.1.2.i (naložba: Razvoj ključnih digitalnih spretnosti v podjetjih) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija zaprosila, naj se za cilja z zaporednima številka 63 in 64 zmanjša njuna vrednost. To zadeva tudi cilj z zaporedno številko 102 ukrepa 3.1.1.4.i (naložba: Vzpostavitev sklada za financiranje gradnje stanovanj s cenovno dostopnimi najemninami) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti). Zato je Latvija zaprosila, naj se prvotne ambicije navedenega ukrepa zmanjšajo. To zadeva tudi mejnike in cilja z zaporednimi

številkami 113, 114, 115, 116 in 117 ukrepa 3.1.2.1.i (naložba: Ukrepi za spodbujanje dostopa invalidov do javnih storitev in zaposlitve), cilja z zaporednima številkami 122 in 123 ukrepa 3.1.2.3.i (naložba: Odpornost in neprekinjeno zagotavljanje vzdržne socialne oskrbe) in mejnika z zaporednima številkami 125 in 126 ukrepa 3.1.2.4.i (naložba: Sinergijski razvoj storitev socialne in poklicne rehabilitacije za varnost invalidov) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti). Za ohranitev zahtevanega obsega izvajanja teh treh ukrepov se je Latvija na povečanje ocenjenih stroškov odzvala z uporabo dodatnih sredstev, ki so na voljo po posodobitvi najvišjega finančnega prispevka za nepovratno finančno podporo. Navedene objektivne okoliščine vplivajo tudi na cilje z zaporednimi številkami 181, 182, 183, 184 in 185 ukrepa 6.1.2.4.i (naložba: Vzpostavitev infrastrukture za izvajanje nalog nadzornih služb na Kundziņsali) v okviru komponente 6 (Pravna država). Zato je Latvija zaprosila, naj se časovni okvir za izvajanje navedenih ukrepov podaljša. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (10) Latvija je pojasnila, da zaradi objektivnih okoliščin, zaradi katerih je bilo treba podaljšati postopek javnega naročanja, štirih ukrepov ni več mogoče doseči v časovnem okviru, predvidenem v prvotnem načrtu za okrevanje in odpornost. To zadeva cilj z zaporedno številko 66 ukrepa 2.3.1.4.i (naložba: Razvoj pristopa za individualne izobraževalne račune), cilj z zaporedno številko 78 ukrepa 2.3.2.3.i (naložba: Odpravljanje digitalnega razkoraka med socialno ranljivimi skupinami in v izobraževalnih ustanovah) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba); mejnika z zaporednima številkami 119 in 120 ukrepa 3.1.2.2.i (naložba: Razvoj orodja za napovedovanje) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti) in mejnik z zaporedno številko 180 ukrepa 6.1.2.3.i (naložba: Izboljšanje carinske kontrole prejetih poštnih pošilk na letališki carinski kontrolni točki) v okviru komponente 6 (Pravna država). Zato je Latvija zaprosila, naj se časovni okvir za izvajanje mejnikov z zaporednimi številkami 119, 120 in 180, podaljša, vmesni cilj z zaporedno številko 78 črta, vmesni cilj z zaporedno številko 66 pa zmanjša (pri čemer se končni cilj ukrepa ne spremeni). Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (11) Latvija je pojasnila, da zaradi nepredvidenih ozkih grl enega od ukrepov ni več mogoče doseči, kot je bilo predvideno v prvotnem načrtu za okrevanje in odpornost. To zadeva cilj z zaporedno številko 71 ukrepa 2.3.2.1.i (naložba: Digitalne spretnosti prebivalstva, vključno z mladimi) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija zaprosila, naj se vrednost vmesnega cilja zmanjša, končni cilj za ukrep pa ostane nespremenjen. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (12) Latvija je pojasnila, da je bilo 12 ukrepov spremenjenih v prid izvajanju boljših alternativ, da bi se dosegla prvotna ambicija povezanih ukrepov. To zadeva cilj z zaporedno številko 12 ukrepa 1.2.1.2.i (naložba: Izboljšanje energijske učinkovitosti v podjetjih, za kar se na nacionalni ravni načrtuje oblikovanje kombiniranega finančnega instrumenta), in cilj z zaporedno številko 26 ukrepa 1.3.1.2.i (naložba: Naložbe v infrastrukturo za zmanjšanje poplavne ogroženosti) v okviru komponente 1 (Podnebne spremembe in okoljska trajnostnost). Zato je Latvija zaprosila, naj se vrednost odobrenih projektov v zvezi z izboljšanjem energijske učinkovitosti poveča, projekti za zaščito pred poplavno ogroženostjo pa dokončajo. Te objektivne okoliščine zadevajo tudi cilja z zaporednima številkami 35 in 36 ukrepa 2.1.2.2.i (naložba: Latvijski zvezni oblak) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija zaprosila, naj se tehnološka rešitev za vzpostavitev sodobne informacijske arhitekture in rešitve v oblaku za javno upravo spremenijo. Te objektivne okoliščine zadevajo tudi cilj z zaporedno številko 42 ukrepa 2.2.1.r (reforma: Vzpostavitev celotnega razpona

podpore podjetjem za digitalno preobrazbo, ki je prisotna tudi v regijah), cilja z zaporednima številka 43 in 44 ukrepa 2.2.1.1.i (naložba: Podpora za vzpostavitev vozlišč za digitalne inovacije in regionalnih kontaktnih točk) in cilja z zaporednima številka 45 in 46 ukrepa 2.2.1.2.i (naložba: Podpora za digitalizacijo postopkov v komercialnih dejavnostih) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija zaprosila, naj se skupine upravičencev povečajo, kar bo omogočilo obsežnejšo digitalno preobrazbo gospodarstva. Latvija je predlagala tudi, naj se razlikuje med načini merjenja rezultatov za različne skupine upravičencev. Posledično sta bila spremenjena cilja z zaporednima številka 43 in 44, dodan pa je bil tudi nov mejnik z zaporedno številko 44a, ki odraža podporo različnim skupinam upravičencev in določa povezane načine merjenja. Te objektivne okoliščine zadevajo tudi cilje z zaporednimi številkami 55, 57 in 58 ukrepa 2.3.1.r (reforma: Razvoj trajnostnega in družbeno odgovornega okvira podpore za izobraževanje odraslih) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija zaprosila, naj se oblikuje enoten regulativni okvir, saj je bila opredeljena učinkovitejša rešitev za doseg ciljev reforme, in hkrati okrepijo zaveze v zvezi z njenim izvajanjem, ter naj se izvedeta tako obstoječi kot načrtovani program usposabljanja. Te objektivne okoliščine zadevajo tudi cilj z zaporedno številko 128 ukrepa 3.1.2.5.i (naložba: Udeležba brezposelnih, iskalcev zaposlitve in oseb, ki jim grozi brezposelnost, na trgu dela) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti). Zato je Latvija zaprosila, naj se število orodij za ocenjevanje digitalnih spretnosti zmanjša na eno, pri čemer bi bili po posvetovanju z ustreznimi deležniki na voljo dve vrsti preizkusov, kar bi omogočilo uporabnikom prijaznejšo izkušnjo. Te objektivne okoliščine zadevajo tudi cilj in mejnik z zaporednima številka 155 in 156 ukrepa 5.1.1.1.i (naložba: Razvoj in neprekinjeno delovanje celovitega modela za upravljanje inovacijskega sistema) ter mejnik in cilj z zaporednima številka 157 in 158 ukrepa 5.1.1.2.i (naložba: Instrument za podporo razvoju inovacijskih grozdov) v okviru komponente 5 (Gospodarska preobrazba in reforma produktivnosti). Zato je Latvija zaprosila, naj se model za upravljanje inovacijskega sistema spremeni, da se zagotovi učinkovita podpora za razvoj inovacijskih grozdov. Te objektivne okoliščine zadevajo tudi mejnik z zaporedno številko 200 ukrepa 6.3.1.1.i (naložba: Odprta, pregledna, pravična in odgovorna javna uprava) in mejnik z zaporedno številko 202 ukrepa 6.3.1.2.i (naložba: Profesionalizacija javne uprave ter krepitev upravljanja in zmogljivosti) v okviru komponente 6 (Pravna država). Zato je Latvija zaprosila, naj se sprejeti dokument spremeni iz smernic o okviru za kompetence v notranji regulativni akt, s čimer bi se okrepila pravna podlaga za sprejetje okvira za kompetence na šoli za javno upravo. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (13) Latvija je pojasnila, da zaradi nepredvidenih sprememb pri zagotavljanju digitalnih storitev treh ukrepov ni več mogoče doseči v obliki, predvideni v prvotnem načrtu. To zadeva cilja z zaporednima številka 29 in 30 ukrepa 2.1.1.1.i (naložba: Posodobitev uprave in digitalna preobrazba storitev, vključno s poslovnim okoljem), cilje z zaporednimi številkami 32, 33 in 34 ukrepa 2.1.2.1.i (naložba: Platforme in sistemi za centralizirano upravljanje), cilj z zaporedno številko 39 ukrepa 2.1.3.1.i (naložba: Razpoložljivost, izmenjava in analiza podatkov) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija zaprosila, naj se financiranje teh ciljev prerazporedi, vrednost cilja z zaporedno številko 39 pa spremeni. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (14) Latvija je nadalje pojasnila, da enega ukrepa ni več mogoče doseči v konkretnih rokih, predvidenih v načrtu, zaradi objektivnih okoliščin zaradi težav v zvezi z združljivostjo s pravili o državni pomoči v skladu s členom 107 Pogodbe, ki jih v fazi načrtovanja ni

bilo mogoče predvideti. To zadeva črtanje cilja z zaporedno številko 82 ukrepa 2.4.1.1.i (naložba: Gradnja pasivne infrastrukture vzdolž koridorja Via Baltica za pokritost s tehnologijo 5G) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Zato je Latvija predlagala, naj se finančna sredstva, ki so se sprostila zaradi črtanja cilja z zaporedno številko 82, uporabijo za povečanje ambicij za cilj z zaporedno številko 83 ukrepa 2.4.1.2.i (naložba: Razvoj infrastrukturnih povezav za širokopasovno ali zelo visokozmogljivo omrežje do končnih odjemalcev) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba). Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.

- (15) Latvija je pojasnila, da sta bila dva ukrepa spremenjena v prid izvajanju boljših alternativ, da bi se dosegla prvotna ambicija povezanega ukrepa. To zadeva cilj z zaporedno številko 108 ukrepa 3.1.1.6.i (naložba: Nakup brezemisijevih vozil za izvajanje občinskih nalog in povezanih storitev) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti). Obenem je Latvija predlagala, naj se finančna sredstva, ki so se sprostila zaradi zmanjšanja sredstev, dodeljenih cilju z zaporedno številko 108, uporabijo za povečanje sredstev za cilj z zaporedno številko 106 ukrepa 3.1.1.5.i (naložba: Razvoj infrastrukture in opreme v izobraževalnih ustanovah) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti), da bi še razširili razvoj infrastrukture in opreme v izobraževalnih ustanovah. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (16) Komisija meni, da razlogi, ki jih je navedla Latvija, upravičujejo spremembo na podlagi člena 21(2) navedene uredbe.

Popravek tehnično-vsebinskih napak

- (17) V besedilu Izvedbenega sklepa Sveta so bile ugotovljene tehnično-vsebinske napake, ki vplivajo na 35 ukrepov. Izvedbeni sklep Sveta bi bilo treba spremeniti tako, da se popravijo tehnično-vsebinske napake, ki ne odražajo vsebine načrta za okrevanje in odpornost, predloženega Komisiji 30. aprila 2021, kot je bil dogovorjen med Komisijo in Latvijo. Te tehnično-vsebinske napake zadevajo ukrep 1.1.1 (reforma: Ekologizacija prometnega sistema metropolitanskega območja Rige), ukrep 1.2.1.1.i (naložba: Izboljšanje energijske učinkovitosti večstanovanjskih stavb in prehod na tehnologije za pridobivanje energije iz obnovljivih virov), ukrep 1.2.1.3.i (naložba: Izboljšanje občinskih stavb in infrastrukture s spodbujanjem prehoda na tehnologije za pridobivanje energije iz obnovljivih virov in izboljšanjem energijske učinkovitosti) v okviru komponente 1 (Podnebne spremembe in okoljska trajnostnost); ukrep 2.1.1.r (reforma: Posodobitev nacionalnih postopkov in storitev ter digitalna preobrazba), ukrep 2.1.2.r (reforma: Povečanje učinkovitosti in interoperabilnosti pri uporabi nacionalnih virov IKT), ukrep 2.1.2.1i (naložba: Platforme in sistemi za centralizirano upravljanje), ukrep 2.1.3.r (reforma: Razvoj nacionalnega podatkovnega gospodarstva in gospodarstva digitalnih storitev), ukrep 2.2.1.2.i (naložba: Podpora za digitalizacijo postopkov v komercialnih dejavnostih), ukrep 2.2.1.3.i (naložba: Pomoč podjetjem za uvedbo novih proizvodov in storitev), ukrep 2.2.1.4.i (naložba: Finančni instrumenti za olajšanje digitalne preobrazbe gospodarskih subjektov), ukrep 2.2.1.5.i (naložba: Spodbujanje digitalne preobrazbe medijskih podjetij), ukrep 2.3.1.1.i (naložba: Zagotavljanje pridobivanja naprednih digitalnih spretnosti), ukrep 2.3.1.3.i (naložba: Razvoj pristopa za samostojno usposabljanje strokovnjakov za IKT), ukrep 2.3.r (reforma: Digitalne spretnosti za digitalno preobrazbo družbe in države), ukrep 2.3.2.2.i (naložba: Razvoj spretnosti in zmogljivosti državne in lokalne uprave za digitalno preobrazbo), ukrep 2.4.1.r (reforma: Razvoj širokopasovne infrastrukture) v okviru komponente 2 (Digitalna preobrazba); ukrep 3.1.1.r (reforma: Ozemeljska reforma upravnih enot), ukrep 3.1.1.1.i (naložba: Izboljšanje omrežja regionalnih in

lokalnih cest) in ukrep 3.1.1.2.i (naložba: Krepitev zmogljivosti občin za izboljšanje učinkovitosti in kakovosti storitev), ukrep 3.1.2.r (reforma: Dostop do socialnih služb in služb za zaposlovanje v podporo reformi minimalnega dohodka), ukrep 3.1.2.5.i (naložba: Udeležba brezposelnih, iskalcev zaposlitve in oseb, ki jim grozi brezposelnost, na trgu dela) v okviru komponente 3 (Zmanjševanje neenakosti); ukrep 4.1.1.r (reforma: Vzdržnost in odpornost integriranega sistema celostnega zdravstvenega varstva, osredotočenega na človeka), ukrep 4.1.1.1.i (naložba: Podpora raziskavam na področju javnega zdravja), ukrep 4.1.1.2.i (naložba: Podpora za krepitev zdravstvene infrastrukture univerzitetnih in regionalnih bolnišnic), ukrep 4.1.1.3.i (naložba: Podpora za krepitev zdravstvene infrastrukture ponudnikov ambulantnih storitev na sekundarni ravni), ukrep 4.2.1.r (reforma: Zagotavljanje človeških virov in izpopolnjevanje), ukrep 4.3.1.1.i (naložba: Podpora za ocenjevanje in izboljšanje kakovosti in dostopnosti nebolnišničnega zdravstvenega varstva na sekundarni ravni) v okviru komponente 4 (Zdravje); ukrep 5.1.r (reforma: Upravljanje inovacijskega sistema ter spodbude za zasebne naložbe v raziskave in razvoj); ukrep 5.2.1.r (reforma: Reforma visokega šolstva ter znanstvene odličnosti in upravljanja) v okviru komponente 5 (Gospodarska preobrazba in reforma produktivnosti); ukrep 6.1.1.r Krepitev analitike in razvoj upravljanja podatkov na davčnoupravnem in carinskem področju), ukrep 6.1.2.r (reforma: Centralizirana analiza rentgenskih slik na carinskih kontrolnih točkah na daljavo), ukrep 6.2.1.2.i (naložba: Krepitev zmogljivosti za preiskovanje gospodarskega kriminala), ukrep 6.2.1.3.i (naložba: Vzpostavitev enotnega centra za usposabljanje za razvoj kvalifikacij sodnikov, sodnega osebja, tožilcev, pomočnikov tožilcev in specializiranih preiskovalcev (meddisciplinarne zadeve)), ukrep 6.3.1.3.i (naložba: Razvoj inovacijskega ekosistema v javni upravi), ukrep 6.3.1.4.i (naložba: Rast nevladnih organizacij za krepitev zastopanosti na področju socialne varnosti in spremljanje javnih interesov) v okviru komponente 6 (Pravna država). Ti popravki ne vplivajo na izvajanje zadevnih ukrepov.

Poglavje REPowerEU na podlagi člena 21c Uredbe (EU) 2021/241

- (18) Poglavje REPowerEU vključuje eno novo reformo in tri nove naložbe. Cilj reforme je zmanjšati splošno odvisnost od fosilnih goriv in doseči napredek glede cilja Latvije, da postane neto izvoznica zelene energije. Prva od naložb je namenjena pospešitvi sinhronizacije nacionalnega omrežja z električnimi omrežji celinske Evrope ter zagotavljanju in stabilizaciji oskrbe z energijo. Druga naložba je namenjena posodobitvi, digitalizaciji in zagotavljanju varnosti nacionalnega energetskega omrežja in je razdeljena na štiri dele: (a) povečanje zmogljivosti nacionalnega omrežja za večje vključevanje energije iz nestalnih obnovljivih virov, (b) posodobitev daljnovidov, (c) vpeljavo napredne rešitve za pametno upravljanje distribucijskega sistema in (d) dokončanje analiz, potrebnih za opredelitev, kako lahko Latvija postane neto izvoznica zelene energije. Cilj tretje naložbe je izgradnja nove točke za dovajanje trajnostnega biometana in razvoj informacijske tehnologije za njeno pametno upravljanje.
- (19) Reforma prispeva tudi k odpravljanju energetske revščine, in sicer s podpiranjem in spodbujanjem energetske skupnosti.
- (20) Komisija je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ocenila glede na merila za ocenjevanje iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241.

Uravnotežen odziv, ki prispeva k šestim stebrom

- (21) V skladu s členom 19(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.1, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice.
- (22) Kar zadeva prvi steber, spremenjeni latvijski načrt za okrevanje in odpornost vključuje dodatne ukrepe za obravnavanje zelenih izzivov, in sicer v poglavju REPowerEU. Ukrepi iz poglavja prispevajo k doseganju podnebnih ciljev Unije za leto 2030 in cilja Unije, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost, in sicer s pripravo nacionalnega energetskega omrežja za večje vključevanje električne energije iz obnovljivih virov in s povečanjem uporabe trajnostnega biometana. Pričakuje se, da bo ukrep 7.1.r (reforma: Preoblikovanje nacionalnega energetskega sektorja) (i) uvedel omogočiten okvir za energetske skupnosti, samooskrbovalce in lastnike mikrogeneratorjev, (ii) določil pogoje za učinkovitejšo uporabo obstoječih prenosnih in distribucijskih omrežij ter (iii) določil pogoje za povečanje uporabe trajnostnega biometana, ki se bo dovajal v obstoječe omrežje za zemeljski plin. Vsi ukrepi iz poglavja REPowerEU naj bi znatno prispevali k zelenemu prehodu ali obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo.

Obravnava vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo

- (23) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.2, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za državo, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, naslovljenih na Latvijo, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra.
- (24) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost zlasti upošteva specifična priporočila za državo, ki jih je Svet uradno sprejel, preden je Komisija ocenila spremenjeni načrt. Ker je bil najvišji finančni prispevek za Latvijo prilagojen navzdol, se priporočila iz leta 2022 in leta 2023, ki niso povezana z energetske izzivi, v celoviti oceni ne upoštevajo.
- (25) Komisija je po oceni napredka pri izvajanju vseh ustreznih specifičnih priporočil za državo ob predložitvi spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost ugotovila, da je bil dosežen znaten napredek v zvezi s priporočili o fiskalni politiki (iz leta 2022), boju proti pranju denarja (priporočila št. 4.1 iz leta 2020 in 1.3 iz leta 2019), likvidnostni podpori za boj proti posledicam krize (priporočilo št. 3.1 iz leta 2020) ter širitvi javnih naložb v zeleni in digitalni prehod (priporočilo št. 1.2 iz leta 2022).
- (26) Spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkovitemu reševanju vseh ali pomembnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za državo, ki jih je Svet naslovil na Latvijo v okviru evropskega semestra, zlasti priporočil o zelenem prehodu (priporočila št. 3.5 in 3.6 iz leta 2020 ter št. 3.3 in 3.4 iz leta 2019), digitalnem prehodu (priporočila št. 3.7 iz leta 2020 in št. 3.5 iz leta 2019), socialni izključenosti (priporočila št. 2.1 in 2.4 iz leta 2020 ter št. 2.1 in 2.3 iz leta 2019), zdravstvenem varstvu (priporočila št. 1.2 iz leta 2020 in št. 2.3 iz leta 2019), regionalnih razlikah (priporočilo št. 4.1 iz leta 2019) in cenovno dostopnih

stanovanjih (priporočilo št. 3.2 iz leta 2019), digitalnih spretnosti in izobraževanju odraslih (priporočila št. 2.4 iz leta 2020 ter št. 2.2 in 2.4 iz leta 2019) ter visokošolskem izobraževanju (priporočilo št. 2.2 iz leta 2019), konvergenci in rasti produktivnosti, vključno z raziskavami in inovacijami ter podporo poslovnim naložbam (priporočili št. 3.4 iz leta 2020 in št. 3.1 iz leta 2019), ter upravni zmogljivosti, vključno z davčno upravo, javnim naročanjem in pravosodnim sistemom (priporočilo št. 4.1 iz leta 2019).

- (27) Latvija v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost ni črtala nobene reforme in je ohranila raven ambicij v vseh šestih komponentah. Zmanjšanje ciljev za nekatere naložbe iz objektivnih razlogov je izravnano z razširitvijo drugih ciljev ali opredelitvijo boljših alternativ.
- (28) Pričakuje se, da bo poglavje REPowerEU prispevalo k obravnavi specifičnih priporočil za državo v zvezi z energijo iz leta 2022 in leta 2023. Pričakuje se, da se bo z reformnim ukrepom 7.1.r (reforma: Preoblikovanje nacionalnega energetskega sektorja) zaradi pospešitve uvajanja energije iz obnovljivih virov zmanjšala splošna odvisnost od fosilnih goriv. Tudi za naložbene ukrepe 7.2.i (naložba: Varnost in stabilnost oskrbe z energijo ter sinhronizacija z omrežjem Unije), 7.3.i (naložba: Nadgradnja, digitalizacija in zagotavljanje varnosti omrežij za prenos in distribucijo električne energije) in 7.4.i (Povečanje uporabe trajnostnega biometana) se pričakuje, da se bo zaradi njih zmanjšala splošna odvisnost od fosilnih goriv in pospešilo uvajanje energije iz obnovljivih virov, in sicer s povečanjem uporabe trajnostnega biometana, digitalizacijo, nadgradnjo in zagotavljanjem varnosti nacionalnih omrežij za prenos in distribucijo električne energije ter povečanjem zmogljivosti za shranjevanje električne energije. Pričakuje se tudi, da bo z ukrepi zagotovljena zadostna zmogljivost medsebojnih povezav ter da se bo sinhronizacija z električnim omrežjem Unije nadaljevala.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

- (29) V skladu s členom 19(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.4, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, zagotovil, da noben ukrep (ocena A) za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta³ (načelo, da se ne škoduje bistveno).
- (30) V spremenjenem načrtu je ocenjena skladnost z načelom, da se ne škoduje bistveno, na podlagi metodologije iz tehničnih smernic Komisije za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno, v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost (2021/C 58/01). Spremembe ukrepov, uvedene s spremembo načrta, ne vplivajo na oceno, podano za prvotni načrt za okrevanje in odpornost.
- (31) Latvija je za vsak ukrep v vseh spremenjenih novih reformah in naložbah, vključno s poglavjem REPowerEU, predložila oceno o spoštovanju načela, da se ne škoduje bistveno. Po potrebi so v zadevne mejnike in cilje vključeni posebni zaščitni ukrepi za zagotovitev skladnosti z načelom, da se ne škoduje bistveno. Na podlagi informacij, ki jih je predložila Latvija, je mogoče sklepati, da se pričakuje, da bo načrt zagotovil, da

³ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

noben ukrep ne škoduje bistveno okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852.

- (32) Noben ukrep iz spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost za Latvijo, vključno s poglavjem REPowerEU, ne spada na področje uporabe člena 21c(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241.

Prispevek k ciljem REPowerEU

- (33) V skladu s členom 19(3), točka (da), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.12, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo poglavje REPowerEU v veliki meri (ocena A) učinkovito prispevalo k energetske varnosti, diverzifikaciji oskrbe Unije z energijo, povečanju uporabe energije iz obnovljivih virov in energijske učinkovitosti, povečanju zmogljivosti za shranjevanje energije ali potrebnemu zmanjšanju odvisnosti od fosilnih goriv pred letom 2030.
- (34) Pričakuje se, da bodo ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, prispevali k ciljem iz člena 21c(3), točke (b), (c) in (e), Uredbe (EU) 2021/241. Pričakuje se, da se bo z naložbo in povezano reformo v zvezi s trajnostnim biometanom zaradi vzpostavitve regionalne točke za dovajanje in vzpostavitve pravnega okvira za dovajanje trajnostnega biometana v obstoječe omrežje za zemeljski plin povečala uporaba tega energenta (cilj iz točke (b)). Pričakuje se, da bodo lahko znotraj tega okvira zaradi dostopa do razpoložljivih točk za dovajanje tudi mali proizvajalci biometana prispevali k povečanju splošne uporabe tega energenta. Pričakuje se, da se bo zaradi naložbe v posodobitev, digitalizacijo in zagotavljanje varnosti elektroenergetskega omrežja povečal delež energije iz obnovljivih virov in pospešilo njeno uvajanje, in sicer zaradi uvedbe rešitev za pametno upravljanje omrežij za prenos in distribucijo energije ter zaradi povečanja zmogljivosti nacionalnega omrežja za vključevanje obnovljivih virov energije (cilj iz točke (b)). Pričakuje se, da bo reforma z vzpostavitvijo ugodnega regulativnega okvira za energetske skupnosti in lastno proizvodnjo ter z uvedbo pobud znotraj tega okvira v korist ranljivih skupin obravnavala problem energetske revščine (cilj iz točke (c)). Pričakuje se, da bo naložba v izgradnjo baterijskega sistema za shranjevanje energije prispevala k odpravljanju notranjih in čezmejnih ozkih grl pri prenosu in distribuciji energije, ki so posledica postopne odprave sinhronizacije nacionalnega omrežja z ruskim in beloruskim omrežjem (cilj iz točke (e)). Z naložbo naj bi se podprlo tudi shranjevanje električne energije in povečala energetska varnost (cilj iz točke (e)).
- (35) Ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, so usklajeni s prizadevanji Latvije za doseganje ciljev iz člena 21c(3) Uredbe (EU) 2021/241 ob upoštevanju ukrepov, vključenih v že sprejeti izvedbeni sklep Sveta, ter drugih dopolnjujočih se ali spremljevalnih ukrepov, ki se financirajo na nacionalni ravni in ravni Unije. Naložba v izgradnjo baterijskega sistema za shranjevanje energije se medsebojno dopolnjuje s čezmejnimi projektom, ki se financira iz instrumenta za povezovanje Evrope. Cilji poglavja REPowerEU so usklajeni s prizadevanji Latvije, da bi dodatno zmanjšala odvisnost od fosilnih goriv, pospešila zeleni prehod in postala neto izvoznica čiste energije.

Ukrepi s čezmejno ali večdržavno razsežnostjo ali učinkom

- (36) V skladu s členom 19(3), točka (db), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.13, k navedeni uredbi se pričakuje, da bodo imeli ukrepi, vključeni v poglavje REPowerEU, v veliki meri (ocena A) čezmejno ali večdržavno razsežnost ali učinek.

- (37) Poglavje REPowerEU prispeva k zagotavljanju zanesljive oskrbe z energijo v Uniji kot celoti, saj z rešitvami za pametno upravljanje omrežij omogoča vključevanje energije iz obnovljivih virov, poleg tega pa posodablja elektroenergetsko infrastrukturo in zagotavlja njeno varnost, povečuje zmogljivost za shranjevanje električne energije ter pospešuje sinhronizacijo baltskega elektroenergetskega omrežja z omrežjem Unije.
- (38) Poglavje REPowerEU prispeva tudi k zmanjševanju odvisnosti od fosilnih goriv, in sicer s povečanjem uporabe trajnostnega biometana ter naložbami v posodobitev, digitalizacijo in zagotavljanje varnosti elektroenergetskega omrežja, kar bo omogočilo večje vključevanje energije iz obnovljivih virov. Naložbeni ukrep za vzpostavitev baterijskega sistema za shranjevanje energije se medsebojno dopolnjuje s čezmejnimi projektom, ki ga izvajajo Latvija, Litva, Estonija in Poljska, s čimer naj bi se elektroenergetska omrežja baltskih držav povsem sinhronizirala z omrežjem celinske Evrope. Naložba vključuje tudi pomožne dejavnosti, namenjene izboljšanju kibernetске varnosti kritične infrastrukture in zagotavljanju stabilnega delovanja prenosnega omrežja po zaključku sinhronizacije, kar bo omogočilo večje vključevanje energije iz obnovljivih virov. Naložba v nadgradnjo, digitalizacijo in zagotavljanje varnosti omrežij za prenos in distribucijo električne energije ima poleg tega čezmejno in večdržavno razsežnost in učinek, saj bo po pričakovanjih prispevala k odpravljanju ozkih grl v energetskih tokovih in olajšala vključevanje energije iz obnovljivih virov v omrežje.
- (39) Ocenjeni stroški ukrepov, vključenih v poglavje REPowerEU, s čezmejno ali večdržavno razsežnostjo ali učinkom, predstavljajo 99 % ocenjenih stroškov poglavja REPowerEU. Zato se ocenjuje, da ima poglavje v veliki meri čezmejno ali večdržavno razsežnost ali učinek.

Prispevek k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo

- (40) V skladu s členom 19(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.5, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, s katerimi se podpirajo podnebni cilji, je namenjen znesek, ki predstavlja 42 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost ter 100 % skupnih ocenjenih stroškov ukrepov v poglavju REPowerEU, izračunanih v skladu z metodologijo iz Priloge VI k navedeni uredbi. V skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2021/241 je spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za obdobje 2021–2030.
- (41) Ukrepi iz poglavja REPowerEU imajo trajen učinek, saj bodo prispevali k posodobitvi, zagotavljanju varnosti in digitalizaciji nacionalnih omrežij za prenos in distribucijo električne energije. Naložbe v nacionalno omrežje so ključne za pospešitev prehoda na čisto energijo in sinhronizacije nacionalnih omrežij z omrežjem celinske Evrope, tudi glede na cilj EU, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost. Poleg tega ukrepi iz tega poglavja prispevajo k doseganju energetskih in podnebnih ciljev Unije za leto 2030 ter cilja Unije, da do leta 2050 doseže podnebno nevtralnost, in sicer s pripravo nacionalnega energetskega omrežja za večje vključevanje električne energije iz obnovljivih virov in s povečanjem uporabe trajnostnega biometana. Pričakuje se, da bo reforma (i) uvedla omogočiten okvir za energetske skupnosti, samooskrbovalce in lastnike mikrogeneratorjev, (ii) določila pogoje za učinkovitejšo

uporabo obstoječih prenosnih in distribucijskih omrežij ter (iii) določila pogoje za povečanje uporabe trajnostnega biometana, ki se bo dovajal v obstoječe omrežje za zemeljski plin.

- (42) Naložba v zagotavljanje in stabilizacijo oskrbe z energijo ter v sinhronizacijo nacionalnega elektroenergetskega omrežja z omrežjem Unije bo dodatno prispevala k zelenemu prehodu Latvije in opuščanju fosilnih goriv. Pričakuje se, da bo naložba v nadgradnjo, digitalizacijo in zagotavljanje varnosti omrežij za prenos in distribucijo električne energije omogočila večje vključevanje energije iz nestalnih obnovljivih virov v okviru cilja Latvije, da postane neto izvoznica čiste energije. Naložba v trajnostni biometan se bo medsebojno dopolnjevala z nacionalnimi prizadevanji za povečanje deleža uporabe obnovljivih virov in pospešitev njihovega uvajanja. Vsi ukrepi iz poglavja REPowerEU naj bi zato znatno prispevali k zelenemu prehodu ali obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo.

Prispevek k digitalnemu prehodu

- (43) V skladu s členom 19(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.6, k navedeni uredbi spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri prispevajo k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 23 % skupnih dodeljenih sredstev za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, izračunanih po metodologiji iz Priloge VII k navedeni uredbi.
- (44) Digitalni ukrepi v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost še vedno zajemajo več vidikov digitalne preobrazbe, vključno z javnim in zasebnim sektorjem, spretnostmi in povezljivostjo, poudarek pa je na srednje- in dolgoročnem izboljšanju konkurenčnosti latvijskega gospodarstva. Spremembe latvijskega načrta za okrevanje in odpornost ne vplivajo na znatni prispevek načrta za okrevanje in odpornost k digitalnemu prehodu ali obravnavanju izzivov, ki iz njega izhajajo.
- (45) Pričakuje se, da bo poglavje REPowerEU prispevalo k digitalnemu prehodu in obravnavanju povezanih izzivov, in sicer z naložbami v digitalizacijo omrežij za distribucijo in prenos električne energije ter digitalno varnost kritične energetske infrastrukture. Ukrepi iz poglavja bodo prispevali tudi k povečanju zmogljivosti za shranjevanje energije, povezane s pametnimi energetske sistemi. V skladu s členom 21c(5) Uredbe (EU) 2021/241 se reforme in naložbe iz poglavja REPowerEU ne upoštevajo pri izračunu skupnih dodeljenih sredstev za načrt za uporabo zahteve glede digitalnega cilja iz navedene uredbe.

Spremljanje in izvajanje

- (46) V skladu s členom 19(3), točka (h), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.8, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki, ustrezne (ocena A).
- (47) Narava in obseg predlaganih sprememb načrta za okrevanje in odpornost Latvije ne vplivata na prejšnjo oceno učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost. Mejniki in cilji, ki spremljajo spremenjene ukrepe, vključno s tistimi iz poglavja REPowerEU, so jasni in realistični, predlagani kazalniki za te mejnike in cilje pa so ustrezni, sprejemljivi in zanesljivi. Mejniki in cilji veljajo tudi za ukrepe, ki so že bili izvedeni in za katere velja člen 17(2) Uredbe (EU) 2021/241. Zahtevki za

izplačilo je upravičen, če so ti mejniki iz ukrepi zadovoljivo izpolnjeni v primernem obdobju.

Izračun stroškov

- (48) V skladu s členom 19(3), točka (i), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.9, k navedeni uredbi je utemeljitev v spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.
- (49) Latvija je predložila posamezne ocene stroškov za vse nove ukrepe, povezane s stroški v okviru načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ter posamezne utemeljitve za vse obstoječe ukrepe, katerih spremembe so povzročile spremembo ocen stroškov. Informacije, ki jih je predložila Latvija, so na splošno dovolj podrobne, da je možna ocena o razumnosti in verodostojnosti ocenjenih stroškov. Latvija je predložila ocene in predpostavke o stroških tako, da je uporabila standardno predlogo za tabelo, katere namen je povzeti ključne informacije in dokaze o izračunu stroškov, vključno z metodologijo, na kateri temeljijo izračuni stroškov. Latvija je predložila tudi dodatna dokazila za ocene stroškov, vključno s ponodbami v okviru javnih naročil, sklici na primerljive pretekle naložbe in podrobnimi ocenami stroškov, ki so jih pripravili usposobljeni strokovnjaki. Poleg tega je zvišanje stroškov zaradi inflacije upravičila s predložitvijo napovedi stroškov gradnje iz več različnih let. Ocena ocenjenih stroškov in podporne dokumentacije kaže, da je večina stroškov novih ukrepov dobro utemeljena, razumna in verjetna. Spremembe ocen stroškov spremenjenih ukrepov so dovolj utemeljene in sorazmerne. Poleg tega so ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti in sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom. Ocene stroškov spremenjenih ukrepov zadevajo le majhen del načrta in ne vplivajo na oceno prvotnega načrta v zvezi z merilom za izračun stroškov (ocena B).
- (50) Latvija je predložila zadostne informacije in dokaze, da se stroški za vse nove ukrepe in ukrepe v okviru poglavja REPowerEU ne bodo sočasno krili iz drugih virov financiranja Unije. Zaveza k sprejetju zaščitnih ukrepov za preprečevanje dvojnega financiranja ostaja in ni bila spremenjena s spremembo načrta.

Druga merila za ocenjevanje

- (51) Komisija meni, da spremembe, ki jih je predložila Latvija, ne vplivajo na pozitivno oceno načrta za okrevanje in odpornost iz Izvedbenega sklepa Sveta ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost Latvije v zvezi z njegovo ustreznostjo, uspešnostjo, učinkovitostjo in skladnostjo glede na merila za ocenjevanje iz člena 19(3), točke (c), (g), (j) in (k).

Postopek posvetovanja

- (52) Latvija je v skladu s svojim nacionalnim pravnim okvirom opravila več posvetovanj z zadevnimi deležniki, namenjenih razpravi o spremembah Uredbe (EU) 2021/241 in vsebini njenega spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost. Splošna javnost je bila maja in junija 2023 vključena v uradno posvetovanje o spremenjenem načrtu za okrevanje in odpornost prek elektronske platforme kabineta ministrov. Opravljena so bila tudi posvetovanja s socialnimi partnerji, tudi predstavniki poklicnih organizacij. Predlogi deležnikov so javno dostopni. K sodelovanju v razpravah so bili pozvani prek sistema upravljanja in nadzora, ki se uporablja za izvajanje podpore v zvezi s

kohezijsko politiko, v okviru katerega so predstavniki deležnikov del odbora za nadzor sredstev EU.

- (53) Latvijski organi so v okviru postopka posvetovanja z deležniki organizirali javno posvetovanje o poglavju REPowerEU na namenskem zakonodajnem portalu. Skupno je bilo prejetih 12 prispevkov štirih partnerjev. Latvijski organi so prejete prispevke preučili in deležnikom priskrbeli pojasnila o nadaljnjih ukrepih.

Pozitivna ocena

- (54) Potem ko je Komisija pozitivno ocenila spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, z ugotovitvijo, da načrt zadovoljivo izpolnjuje merila za ocenjevanje iz Uredbe (EU) 2021/241, bi bilo treba v skladu s členom 20(2) navedene uredbe in Prilogo V k njej določiti reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo za njegovo izvajanje v obliki nepovratne finančne podpore, vključno s poglavjem REPowerEU.

Finančni prispevek

- (55) Ocenjeni skupni stroški spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost Latvije, vključno s poglavjem REPowerEU, znašajo 1 969 244 522 EUR. Ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost višji od posodobljenega najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Latvijo, bi moral biti finančni prispevek, izračunan v skladu s členom 11 in dodeljen za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost Latvije, vključno s poglavjem REPowerEU, enak skupnemu znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za spremenjeni načrt za okrevanje in odpornost Latvije, vključno s poglavjem REPowerEU. Ta znesek je 1 834 501 144 EUR.
- (56) V skladu s členom 21a(5) Uredbe (EU) 2021/241 je Latvija 26. septembra 2023 predložila zahtevek za dodelitev prihodkov iz člena 21a(1) navedene uredbe, ki se porazdelijo med države članice na podlagi kazalnikov, določenih v metodologiji iz Priloge IVa k Uredbi (EU) 2021/241. Ocenjeni skupni stroški ukrepov iz člena 21c(3), točke (b) do (f), vključenih v poglavje REPowerEU, znašajo 134 743 378 EUR. Ker je ta znesek višji od deleža dodeljenih sredstev, ki je na voljo za Latvijo, bi morala biti dodatna nepovratna finančna podpora, ki je na voljo za Latvijo, enaka deležu dodeljenih sredstev. Ta znesek je 123 797 035 EUR.
- (57) Poleg tega je Latvija 28. februarja 2023 v skladu s členom 4a Uredbe (EU) 2021/1755⁴ predložila utemeljeno zahtevo za prerazporeditev vseh preostalih okvirno dodeljenih sredstev v višini 10 946 343 EUR iz rezerve za prilagoditev na brexit v mehanizem. Ta znesek bi bilo treba dati na voljo za podporo reformam in naložbam iz poglavja REPowerEU kot dodatno nepovratno finančno podporo.
- (58) Skupni finančni prispevek, ki je na voljo za Latvijo, bi moral znašati 1 969 244 522 EUR.

Predhodno financiranje REPowerEU

- (59) Latvija je za izvajanje poglavja REPowerEU zaprosila za naslednja sredstva: prerazporeditev 10 946 343 EUR okvirno dodeljenih sredstev iz rezerve za

⁴ Uredba (EU) 2021/1755 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2021 o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (UL L 357, 8.10.2021, str. 1).

prilagoditev na brexit in 123 797 035 EUR iz prihodkov iz sistema trgovanja z emisijami na podlagi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

- (60) Za te zneske je Latvija v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241 26. septembra 2023 zaprosila za predhodno financiranje v višini 26 948 676 EUR, kar ustreza 20 % zahtevanih sredstev. Ob upoštevanju razpoložljivosti sredstev bi se moralo navedeno predhodno financiranje Latviji dati na voljo pod pogojem, da začne veljati sporazum, ki naj bi bil sklenjen med Komisijo in Latvijo v skladu s členom 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o financiranju), in v skladu z navedenim sporazumom o financiranju.
- (61) Izvedbeni sklep Sveta ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Latvijo bi bilo zato treba ustrezno spremeniti. Zaradi jasnosti bi bilo treba Prilogo k navedenemu izvedbenemu sklepu v celoti nadomestiti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izvedbeni sklep (EU) ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1 z se spremeni:

(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena spremenjenega načrta za okrevanje in odpornost Latvije na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni raspored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.“;

(2) v členu 2 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Unija da Latviji na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 1 969 244 522 EUR⁵. Ta prispevek vključuje:

- (a) znesek v višini 1 640 779 642 EUR, ki se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022;
- (b) znesek v višini 193 721 502 EUR, ki se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023;
- (c) znesek v višini 123 797 035 EUR⁶ v skladu s členom 21a(6) Uredbe (EU) 2021/241 izključno za ukrepe iz člena 21c navedene uredbe, razen ukrepov iz člena 21c(3), točka (a);

⁵ Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Latvije iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

⁶ Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Latvije iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz Priloge IVa k navedeni uredbi.

(d) znesek v višini 10 946 343 EUR, prerezporejen iz rezerve za prilagoditev na brexit v mehanizem.

2. Komisija da Latviji na voljo finančni prispevek Unije v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Znesek v višini 237 380 000 EUR se da na voljo kot predhodno financiranje v skladu s členom 13 Uredbe (EU) 2021/241.

Znesek v višini 26 948 676 EUR se da na voljo kot predhodno financiranje v skladu s členom 21d Uredbe (EU) 2021/241. Komisija lahko navedeno predhodno financiranje izplača z do dvema plačiloma.

Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.“;

(3) Priloga se nadomesti z besedilom iz Priloge k temu sklepu.

Člen 2

Naslovnik

Ta sklep je naslovljen na Republiko Latvijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*